

Františkovo slovo

č.124

Záchrana Sýrie znamená záchranu celého arabského světa, říká patriarcha Řehoř III.

Milosrdenství a inkluze

Bůh naše dějiny řídí a zná poslední konec věcí a událostí

Nespravedlností se máme zneklidňovat mnohem více než koncem světa

Reforma církve začíná ve zповědnici, řekl papež nizozemským poutníkům

Vlažní ztrácejí schopnost kontemplace

Trpělivě snášet protivné lidi

Římský biskup: Krev mučedníků je semenem jednoty křesťanů

Petrův nástupce: Předpoklad neutrality peněz působí, že lidem vládnou a nikoli slouží

Papež: Ježíš pláče nejenom nad Jeruzalémem, ale nad námi všemi

Nuncius z Damašku: na svých podrážkách přináším k Petrovu hrobu nevinou krev

Zištnost je modloslužebnictvím, učil dnes papež František

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Záchrana Sýrie znamená záchranu celého arabského světa, říká patriarcha Řehoř III.

Řím. Je nutné vrátit se do Damašku, stejně jako na celý Blízký východ. Tímto apelem zahajuje Papežský orientální institut oslavu stého výročí svého založení. V říjnu roku 1917 jej ustavil Benedikt XV. krátce po založení Kongregace pro východní církve a o pět let později (1922) jej papež Pius XI. svěřil Tovaryšstvu Ježíšovu. Prvním bodem ročního programu je nynější konference pod výmluvným titulem „Damašek – prizma naděje“. Jejím cílem je načrtnout možné výchovné perspektivy v očekávání a naději brzkého návratu do města, jež se stalo symbolem konfliktu, který zachvátil celý Blízký východ. Právě ve vzdělání a kultuře totiž organizátoři kongresu spatřují možnou cestu k obnově a návratu starobylých církví, které nyní s nejistou budoucností žijí v diaspoře. Kromě jiných hostů ze Sýrie, Libanonu, Egypta a Jeruzaléma v Římě vystoupil také patriarcha řecko-melchitské církve se sídlem v Damašku, **Řehoř III. Laham**, který pro naše mikrofony uvedl:

"Sýrie je páteří arabského světa a její zničení by mu přineslo zkázu. Všichni syrští občané bez rozdílu náboženství cítí svou příslušnost k arabskému světu – neexistují tu křesťané, muslimové, drúzové – všichni jsou Arabové a Syřané. Kritický a složitý stav Sýrie se projevuje zejména na vážné situaci křesťanů. Měli bychom pracovat na tom, aby Pánův pokoj zavládl v celém světě, avšak především na Blízkém Východě. Mír je poklad, kapitál, energie; díky němu je vše možné a realizovatelné, zatímco bez něj nelze činit nic dobře a nic dobrého. A protože Bůh je pokoj, obracíme se v naší touze k Bohu, který jediný něco zmůže při záchraně Sýrie a celého arabského světa."

Jaké zprávy máte o křesťanském společenství, které opustilo Sýrii?

"Křesťané bohužel za této katastrofické situace platí nejvyšší cenu. Velmi mnoho jich odešlo. Ti, kteří zůstali, prožívají takové tragédie a hrůzy, že budou jejich vzor brzy následovat. Jediný způsob, jak nastolit mír v arabském světě, je posílit Sýrii, aby se arabský svět mohl opětovně změnit."

Vnímáte blízkost papeže Františka?

"Tento papež je pro nás požehnáním a Boží milostí. Je to muž modlitby a současně pragmatický člověk. Děkujeme Pánu, že je hlavou církve a zároveň celému světu dává příklad pokoje, spravedlnosti a bratrství. Je vzorem pokoje."

Řekl na okraj římské konference o Blízkém východě syrský patriarcha Řehoř III. Laham.

Generální audience

12.11.2016

Milosrdenství a inkluze

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

V této poslední mimořádné sobotní audienci bych rád představil jeden důležitý aspekt milosrdenství, totiž jeho inkluzivní dimenzi. Bůh totiž ve svém plánu lásky nechtěl nikoho vyloučit, nýbrž začlenit všechny. Kupříkladu prostřednictvím křtu z nás v Kristu činí svoje děti, údy Jeho těla, kterým je církev. A my křesťané jsme povoláni používat stejné kritérium: milosrdenství je způsob či styl jednání, kterým se do svého života snažíme zahrnovat ostatní a vyhýbat se uzavírání se do sebe a svých egoistických jistot.

V pasáži z Matoušova evangelia, kterou jsme slyšeli, pronáší Ježíš jednu skutečně všeobecnou výzvu: „Pojďte ke mně, všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím“ (11,28). Nikdo není z této výzvy vyloučen, protože Ježíšovým posláním je zjevit každému člověku Otcovu lásku. Na nás je, abychom otevřeli srdce, důvěřovali Ježíši a přijali toto poselství lásky, jež nás uvádí do tajemství spásy.

Tento aspekt milosrdenství, inkluze, se projevuje otevřenou náručí a přijímáním bez vylučování, bez klasifikování druhých na základě sociálního postavení, jazyka, rasy, kultury, náboženství: před námi je pouze člověk, jehož je třeba mít rád jako jej má rád Bůh. Ten, koho nacházíme ve svém zaměstnání či ve své čtvrti je člověk, kterého je třeba mít rád jako jej má rád Bůh. Ať už je z té či oné země, patří k tomu či onomu náboženství, je to člověk, kterého má rád Bůh rád a já jej mám mít také rád.. Toto je ta inkluzivní dimenze, inkluze.

Kolik jen sklíčených a sužovaných lidí dnes potkáváme! Na ulici, ve veřejných úřadech, v lékařských ambulancích... Ježíšův pohled spočívá na každé z oněch tváří také prostřednictvím našich očí. A naše srdce je jaké? Je slitovné? A náš způsob smýšlení a jednání je inkluzivní? Evangelium nás volá, abychom v dějinách lidstva rozpoznávali plán velké inkluze, která s plnou úctou ke svobodě každého člověka, každého společenství a každého národa volá všechny k vytvoření rodiny bratří a sester ve spravedlnosti, solidaritě a pokoji a k začlenění do církve, která je Kristovým tělem.

Jak pravdivá jsou Ježíšova slova, jimiž vyzývá všechny znavené a vyčerpané, aby šli za Ním a našli spočinutí! Jeho rozevřená náruč na kříži dokazuje, že nikdo není vyloučen z Jeho lásky a milosrdenství. Nikdo není vyloučen z Jeho lásky a z Jeho milosrdenství. Ani ten největší hříšník. Nikdo. V Jeho milosti a v Jeho milosrdenství jsme zahrnuti všichni. Nejbezprostřednější výraz, kterým vnímáme svoje přijetí a začlenění v NĚM, je Jeho odpuštění. Všichni potřebujeme, aby nám bylo odpuštěno Bohem. A všichni potřebujeme potkávat bratry a sestry, kteří nám pomáhají jít za Ježíšem, otevírat se daru, který nám dal na kříži. Nepřekážejme si vzájemně! Nevylučujme nikoho! Ba naopak, pokorně a jednoduše se stávejme nástroji inkluzivního Otcova milosrdenství. Otcovo milosrdenství je inkluzivní. Svatá matka církev je ve světě prodloužením široké náruče zabitého a vzkříšeného Krista. Také zdejší náměstí a jeho kolonáda vyjadřuje toto objetí. Nechme se strhnout tímto pohybem inkluze druhých, abychom byli svědky milosrdenství, kterým Bůh přijal a přijímá každého z nás.

Angelus

13.11.2016

Bůh naše dějiny řídí a zná poslední konec věcí a událostí

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnešní evangelium (Lk 21,5-19) obsahuje první část Ježíšovy řeči o posledních časech v redakci svatého Lukáše. Ježíš ji pronáší v blízkosti Jeruzalémského chrámu a podnět si bere ze slov, kterými lidé vyjadřovali svůj obdiv nad krásou svatyně a jejích ozdob (v. 5). Ježíš tehdy řekl: „Přijdou dny, kdy z toho, co vidíte, nezůstane kámen na kameni, všechno bude rozbořeno“ (v.6). Můžeme si představit účinek, jaký tato slova měla na Ježíšovy učedníky! Ježíš však nechtěl znevážit chrám, nýbrž vysvětlit jim i dnes nám, že lidské stavby, i ty neposvátnější, jsou pomíjivé a netřeba na ně spoléhat. Kolik jen domnělých jistot jsme ve svém životě pokládali za definitivní a potom se ukázalo, že jsou pomíjivé! Na druhé straně, kolik problémů se nám zdálo bezvýchodných a potom byly překonány!

Ježíš ví, že s touto lidskou potřebou jistot vždycky někdo spekuluje. Proto říká: „Dejte pozor, abyste se nenechali svést“ (v.8), a varuje před mnoha falešnými mesiáši, kteří by se prezentovali (v.9). Existují i dnes! A dodává, abychom se nenechali terorizovat a dezorientovat válkami, revolucemi a kalamitami, protože i ty jsou součástí reality tohoto světa (srov. vv.10-11). Dějiny církve jsou bohaté na příklady lidí, kteří přestáli hrozná soužení a utrpení s klidem, protože si uvědomovali, že jsou pevně v rukou Božích. Bůh je věrný Otec, starostlivý Otec, který svoje děti neopouští. Bůh nás nikdy neopustí! Toto je jistota, kterou máme mít v srdci: Bůh nás nikdy neopustí!

Spoléhat pevně na Pána, tedy na jistotu, že nás Bůh neopouští, kráčet v naději, podílet se na vytváření lepšího světa, navzdory těžkostem a tristním událostem, které poznamenávají osobní i kolektivní život - to je to, na čem opravdu záleží; to je to, co je povolána konat křesťanská obec jdoucí vstříc „Pánovu dni“. Právě do této perspektivy patří závazek, který plyne z těchto měsíců, v nichž jsme s vírou prožívali mimořádný Svatý rok milosrdenství, který se dnes v diecézích celého světa končí zavřením Svatých bran katedrálních chrámů. Svatý rok nás na jedné straně povzbudil,

abychom upřeně hleděli k naplnění Božího království, a na druhé straně, abychom vytvářeli budoucnost na této zemi ve snaze šířit evangelium v přítomnosti a učinit z ní tak čas spásy pro všechny.

Ježíš nás v evangeliu vybízí, abychom měli velmi pevně na mysli i v srdci jistotu, že Bůh naše dějiny řídí a zná poslední konec věcí a událostí. Před tímto milosrdným pohledem Pánovým se odvíjejí dějiny v jejich nejistém plynutí a ve spleti dobrého i zlého. Vše, co se děje, však trvá v Něm; náš život nemůže zmizet, protože je v Jeho rukou. Prosme Pannu Marii, aby nám uprostřed radostných i smutných událostí tohoto světa pomohla uchovávat pevnou naději věčnosti a Božího království. Prosme Pannu Marii, aby nám pomohla do hloubi chápat pravdu, že Bůh svoje děti nikdy neopustí!

Homilie

13.11.2016

Nespravedlností se máme zneklidňovat mnohem více než koncem světa

„Vám [...] vzejde slunce spravedlnosti“ (*Mal 3,20*). Slova proroka Malachiáše, která jsme slyšeli v prvním čtením, osvěcují tuto bohoslužbu Svatého roku. Nacházejí se na poslední stránce tohoto starozákonního proroka a jsou určena těm, kdo důvěřují v Pána, skládají v Něho svou naději, spatřují v něm svrchované životní dobro a odmítají žít jenom pro sebe a svoje vlastní zájmy. Těm, kteří jsou chudí sami o sobě, ale bohatí Bohem, vzejde slunce spravedlnosti. Oni jsou chudí v duchu, kterým Ježíš slibuje nebeské království (srov. *Mt 5,3*) a které Bůh ústy proroka Malachiáše nazývá „svým majetkem“ (*Mal 3,17*). Prorok je klade do protikladu k pyšným, k těm, co ve svojí soběstačnosti a v bohatství tohoto světa spatřují životní jistotu. Nad touto závěrečnou stránkou Starého zákona vyvstávají otázky, které se dotýkají nejzazšího smyslu života: kde hledám svou jistotu? V Pánu nebo v jiných jistotách, které se nelíbí Bohu? Kam směřuje můj život, k čemu je zaměřeno moje srdce? K Pánu života nebo k pomíjivým věcem, které nenasytí?

Podobné otázky se objevují v dnešním evangeliu. Ježíš se nachází v Jeruzalémě kvůli poslední a nejdůležitější etapě svého pozemského života: své smrti a svému zmrtvýchvstání. Nachází se nedaleko chrámu „ozdobeného krásnými kameny a pamětními dary“ (*Lk 21,5*). A právě, když lidé mluví o těchto zevnějších krásách chrámu, prohlásí Ježíš: „Přijdou dny, kdy z toho, co vidíte, nezůstane kámen na kameni, všechno bude rozbořeno“ (*Lk 21,6*). Dodá, že nebudou chybět konflikty, hladomor, zemětřesení a hrozná úkazy na zemi i na nebi. Ježíš nechce strašit, ale říci nám, že vše, co vidíme, neúprosně pomíjí. I ta nejmocnější království, nejposvátnější budovy a nejstabilnější skutečnosti světa nepotrvají navždy; dříve či později padnou.

Hned po těchto tvrzeních kladou lidé Mistrovi dvě otázky: „Kdypak se to stane? A jaké bude znamení, že to už nastává?“ (*Lk 21,7*). Stále jsme nutkáni zvědavostí, touhou vědět, kdy nastanou ona znamení. Ježíšovi se však tato zvědavost nelíbí. Vybízí nás naopak, abychom se nenechali oklamat apokalyptickými kazateli. Kdo následuje Ježíše, nedává sluch prorokům zkázy, marnostem horoskopů, předpovědím, které plodí strach a odvádějí od toho, na čem záleží. Uprostřed mnoha hlasů, které jsou slyšet, vybízí Pán k rozlišování toho, co přichází od Něho, a toho, co přichází od ducha klamu. Je důležité rozlišovat rozvážné pozvání, které nám Bůh denně adresuje, od senzací těch, kdo používají jméno Boží, aby děsili a živili rozdělení a strach.

Ježíš pevně vybízí nebát se otřesů žádné doby, ani těch nejtěžších zkoušek a nespravedlností, kterým jsou vystaveni Jeho učedníci. Žádá vytrvalost v dobrém a plnou důvěru v Boha, který neklame: „Ani vlas z hlavy se vám neztratí“ (*Lk 21,18*). Bůh nezapomíná na svoje věřící, drahocenný majetek, kterým jsme. Táže se nás však na smysl naší existence. Obrazně řečeno jsou tato čtení jakýmsi „sítem“ plynutí našeho života, připomínají nám, že téměř všechno na tomto světě pomíjí jako tekoucí voda. Existují však cenné skutečnosti, které zůstanou jako drahocenný kámen v sítu. Co zůstává? Co má v životě cenu? Jaké bohatství nepomíjí? Dvě určitě: Pán a bližní. Toto jsou dvě největší dobra určená k lásce. Všechno ostatní – nebe, země, ty nejkrásnější věci, včetně této baziliky – pomíjejí. Nesmíme však z života vylučovat Boha a bližní.

A přece právě dnes, když se mluví o vylučování, přijdou hned na mysl konkrétní lidé; nikoli zbytečné věci, ale cenní lidé. Člověk postavený Bohem na vrchol stvoření je často skartován,

protože se dává přednost věcem, které pomíjejí. A toto je nepřijatelné, protože člověk je v Božích očích tím nejcennějším bohatstvím. A je na pováženou zvykat si na tuto skartaci. Je třeba se znepokojovat, když je svědomí umrtvováno a nevšímá si už bratra, který strádá opodál, či vážných problémů světa, které se stávají jen obehnanými refrény televizního zpravodajství.

Dnešek, drazí bratři a sestry, je vaším dnem Svatého roku. Svoji přítomností nám pomáháte naladit se na vlnovou délku Boha a vidět, co vidí On. Bůh neulpívá na zdání (srov. 1 Sam 16,7), nýbrž „spocívá očima na chudém a pokorném“ (Iz 66,2), na mnoha chudých Lazarech dneška. Jak nám škodí nevšímání si vyloučeného a skartovaného Lazara (srov. Lk 16,19-21)! Znamená to odvracet tvář od Boha. Je to příznak duchovní sklerózy, soustředí-li se zájem na věci, které se mají vyrábět, místo na lidi, které máme mít rádi. Tak dochází k tragickému protikladu naší doby: čím větší je pokrok a možnosti, jež jsou dobrem, tím více je těch, kteří k němu nemají přístup. Je to obrovská nespravedlnost, která nám má dělat starosti mnohem více než to, kdy a jak nastane konec světa. Nelze totiž přebývat klidně doma, zatímco Lazar leží přede dveřmi; v domě toho, kdo se má dobře, není pokoj, když chybí spravedlnost v domě všech.

Dnes se v katedrálách a svatyních celého světa zavírají Brány milosrdenství. Prosme o milost, abychom nezavírali oči před Bohem, který na nás hledí, a před bližním, který se nás táže. Otevřme oči směrem k Bohu, očistíme zrak srdce od klamných a děsivých představ, od bůžka moci a trestů, projekce pýchy a lidských obav. Hledíme s důvěrou k milosrdnému Bohu, s jistotou, že „lásky nikdy nekončí“ (1 Kor 13,8). Obnovme naději pravého života, ke kterému jsme povoláni a který nepomíjí a očekává nás ve společenství s Pánem a s druhými v radosti, která potrvá navěky a bude bez konce.

A otevřme oči směrem k bližnímu, zejména zapomenutému a vyloučenému bratrovi. K němu je obrácena lupa církve. Pán ať nás osvobodí od toho, abychom ji obraceli na sebe. Ať nás odvrátí od pozlátek, které rozptylují, od zájmů a privilegií, od přilnutí k moci a ke slávě, od svodů ducha tohoto světa. Naše Matka církev hledí „zejména na tu část lidstva, které trpí a pláče, protože ví, že tito lidé jí patří evangelním právem“ (Pavel VI., *Promluva na začátku II. zasedání Druhého vatikánského koncilu*, 29. září 1963). Evangelním právem a také povinností, protože je naším úkolem pečovat o pravé bohatství, kterým jsou chudí. Ve světle těchto úvah bych rád, kdyby dnešek byl „dnem chudých“. Dobře nám to připomíná starodávná legenda o svatém římském mučedníkovi Vavřincovi. Než podstoupil z lásky k Pánu kruté mučení, měl v křesťanské obci za úkol obdarovávat chudé, které považoval za pravý poklad církve. Kéž nám Pán dopřeje hledět beze strachu na to, na čem záleží, a zaměřovat srdce k Němu a k našemu pravému pokladu.

15.11.2016

Reforma církve začíná ve zpovědnici, řekl papež nizozemským poutníkům

Vatikán. Do Věčného města dnes v počtu více než dvou tisíc přijeli věřící ze všech nizozemských diecézí. Jejich pouť, kterou v rámci jubilejního roku uspořádalo Sdružení nizozemských katolických organizací, dopoledne zahájila mše svatá u oltáře katedry ve Vatikánské bazilice. Slavil ji kard. Willelm Eijk, arcibiskup Utrechtu a předseda biskupské konference, se kterým koncelebrovali všichni nizozemští biskupové. V jejím závěru do baziliky přišel Svatý otec František, aby nizozemským poutníkům a pastýřům poděkoval za to, že společnou poutí vyjadřují jednotu církve v Nizozemsku a s Petrovým nástupcem.

„Svatý rok nám umožňuje, abychom ještě více prohloubili vztah k Ježíši Kristu, tváři Otcova milosrdenství. Nikdy se nám nepodaří vyčerpat toto obrovské tajemství Boží lásky! Zde pramení naše spása – celý svět a my všichni potřebujeme Boží milosrdenství.“

Boží milosrdenství nás zachraňuje, dává nám život, obnovuje nás jako pravé syny a dcery Boží. Spásonosnou Boží dobrotu zakoušíme zejména ve svátosti pokání a smíření.

„Zpověď je místem, kde se nám dostává Božího odpuštění a milosrdenství. Začíná tu proměna každého z nás a reforma církevního života.“

Povzbuzuji vás, abyste se dali obejmout milosrdným Otcem, který neustále odpouští, a byli tak schopni dosvědčovat jeho lásku v každodenním životě.

„Dnešní mužové a ženy žízní po Bohu, jeho dobrotě a lásce. A také vy, pokud vámi bude takřkajíc „protékat“ milosrdenství, můžete napomáhat utišení této žízně. Můžete mnoha lidem napomoci, aby znovu objevili Krista, Spasitele a Vykupitele lidstva. Jako misionářští Kristovi učedníci můžete zavlažovat společnost hlásáním evangelia a prokazováním lásky – zejména vůči potřebným lidem, kteří jsou vydáni sami sobě na pospas.“

Vyzýval papež František nizozemské poutníky předtím, než je svěřil pod ochranu Panny Marie, Matky milosrdenství, a požehnal jim. Kardinál Willelm Eijk papeži Františkovi v samém závěru předal brožurku, která dokumentuje charitativní činnost nizozemských diecézí, zaměřenou na migranty. „Nemá to být jakási výloha milosrdných skutků“, píše v ní utrechtský arcibiskup, „nýbrž podnět pro křesťany, aby se nevzdávali a neohrazovali svá srdce ani tehdy, když příliv uprchlíků nutí ke strachu a sklíčenosti.“

Kázání z Domu sv. Marty

15.11.2016

Vlažní ztrácejí schopnost kontemplace

Vatikán. Dávat si pozor, abychom se nestali vlažnými křesťany a nezmizel nám z očí Pán – varoval papež František v homilii při ranní mši v kapli Domu sv. Marty. Papež mluvil o tom, jak nás Pán »kárá«, aby probudil naši spící a vlažnou duši, a vysvětloval také, jak rozpoznávat, kdy Pán klepe na naše dveře.

Vlažnost vytýkal Pán křesťanům z Laodicejských obcí v knize Zjevení, z níž se četlo v dnešní liturgii (Zj 3,1-6.14-22), odkud si papež František vzal podnět k dnešnímu kázání. Poukázal přitom na skutečnost, že „Pán používá důrazných slov, když o tom, kdo není »studený, ani horký«, říká, že jej »vyplivne ze svých úst«. Pán vytýká nekonzistentní a klamný klid,“ dodal papež a položil otázku:

„Co si myslí ten, kdo je vlažný? Pán to zde říká: myslí si, že je bohatý. »Mám všeho dost, nic nepotřebuji«. Jsem klidný. Tento klid je klamný. Když v duši nějaké církve, nějaké rodiny, nějaké komunity, nějakého člověka je vždycky všechno v klidu, není tam Bůh.“

„Vlažným Pán radí – pokračoval papež – aby neupadli do netečnosti, do přesvědčení, že nic nepotřebují a že nečiní nikomu nic zlého. Pán říká těm, kdo se považují za bohaté, že jsou ubozí a politováníhodní, avšak – dodal – činí to s láskou, aby objevili jiné bohatství, které může darovat jenom Bůh.“

„Nikoli ono bohatství duše, o kterém se domníváš, že jej máš, protože jsi dobrý, všechno děláš a všechno je v klidu. Jiné bohatství, které přichází od Boha, vždycky přináší kříž, bouři a určitý neklid v duši. »Radím ti, aby ses oblékl a neukazovala se tvá ošklivá nahota.« Vlažní nepozorují, že jsou nazí, jako v pohádce o nahém císaři, o kterém dítě řekne, že je nahý. Vlažní jsou nazí.“

„Vlažní“, řekl dále papež, „ztrácejí schopnost kontemplace, schopnost vidět velké a krásné věci Boží. Proto se je Pán snaží probudit a pomoci jim k obrácení. Činí tak rovněž tím, že nás zve: »Hle, stojím u dveří a klepu«. Tady – pokračoval papež František – je důležitá vnímavost, protože Pán nám chce dát něco dobrého, chce k nám vejít. Jsou křesťané – konstatoval dále – kteří si nevšimnou, že klepe Pán. Každý hluk je pro ně stejný. Je mu však třeba rozumět správně, protože Pán přináší útěchu. Stojí před námi, abychom Jej pozvali dál. Tak jako tomu bylo se Zacheem, o kterém mluví dnešní evangelium (Lk 19,1-10). Zvědavost tohoto muže malé postavy – řekl papež – byla zasetá Duchem svatým.

„Iniciativa přichází z Ducha směrem k Pánu: Pán se zastavuje, podívá se nahoru a říká: »Pojď a pozvi mne k sobě«. Pán se zastavuje, vždycky s láskou: Bud' aby nás pokáral nebo pozval ke stolu nebo se dal pozvat. Stojí, aby nám řekl: »Probud' se, otevři, sestup«. Vždycky je to On. Dovedu

rozpoznávat ve svém srdci, když mi Pán říká »probud' se«? Když mi říká »otevři«? Když mi říká »pojď dolů«? Ať nám Duch svatý dává milost umět rozpoznávat tato volání.“

Trpělivě snášet protivné lidi

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnešní katechezi věnujeme jednomu skutku milosrdenství, který všichni velmi dobře známe, ale možná nepraktikujeme, jak bychom měli, totiž *trpělivému snášení protivných lidí*. Všichni jsme velmi dobří při identifikaci toho, kdo může být otravný. Stává se to, když někoho potkáme na ulici nebo když obdržíme nějaký telefonát... Hned si pomyslíme: „Jak dlouho zas budu muset poslouchat reptání, klevety, požadavky či holedbání dotyčného?“ Někdy se stává, že protivní lidé jsou mezi těmi, kdo jsou nám nejbližší: i mezi příbuznými se vždycky někdo najde, nechybějí v zaměstnání, ba ani ve volném čase. Co máme dělat s protivnými lidmi? Často jsme však druhým protivní také my... Proč bylo mezi skutky milosrdenství zařazeno také trpělivé snášení protivných lidí?

V Bibli vidíme, že sám Bůh musí užívat milosrdenství, aby snášel reptání svého lidu. Například v knize Exodus se lid projevuje opravdu nesnesitelně. Nejprve nařiká, že otročí v Egyptě, a Bůh jej vysvobodí; potom reptá na poušti, protože nemá, co jíst (srov. Ex 16,3), a Bůh sesílá křepelky a manu (srov. Ex 16, 13-16), ale reptání neustalo. Mojžíš byl prostředníkem mezi Bohem a lidem a občas také jeho Pán shledal protivným. Bůh však měl trpělivost a tak naučil Mojžíše i lid také této podstatné dimenzi víry.

Bezděčně se tedy vynořuje první otázka: Zpytujeme někdy svoje svědomí, abychom viděli, zda také my nejsme druhým protivní? Je snadné ukázat prstem na vady a nedostatky druhých, ale musíme se naučit vciťovat se do druhých.

Pohledme především na Ježíše. Kolik trpělivosti musel mít během tří let svého veřejného života! Jednou, když byl se svými učedníky na cestách, zastavila jej matka Jakuba a Jana a řekla mu: „Poruč, aby tito dva moji synové zasedli jeden po tvé pravici a druhý po tvé levici v tvém království“ (Mt 20,21). Maminka lobbowała za svoje děti, ale byla to maminka... Také z této situace si Ježíš bere podnět k jednomu zásadnímu poučení: Jeho království není království moci, není královstvím slávy tak jako ta pozemská, nýbrž královstvím služby a darování se druhým. Ježíš vždycky učí jít k tomu podstatnému, hledět dál a zodpovědně se ujímat vlastního poslání. Mohli bychom zde najít odkaz na další dva skutky duchovního milosrdenství: *napomínat hříšníky a učit neznalé*. Pomysleme na možné přijetí velkého závazku, kterým je pomáhání lidem k růstu ve víře a v životě. Myslím například na katechety, mezi nimiž jsou mnohé maminky a četné řeholnice, které věnují čas vyučování dětí základním prvkům víry. Kolik jen námahy to stojí, když zejména děti by si raději hrály nežli se učily katechismu!

Doprovázet při hledání podstatného je krásné a důležité, protože nám to umožňuje zakoušet a sdílet radost ze smyslu života. Často se nám stává, že potkáváme lidi, kteří lpí na povrchních, pomíjivých a banálních věcech. Někdy proto, že nepotkali někoho, kdo by je stimuloval, aby hledali něco jiného a vážili si pravých pokladů. Vyučovat někoho, aby hleděl na podstatné, je zásadní zvláště v naší době, která, jak se zdá, ztratila orientaci a sleduje pouze krátkodobá uspokojení. Učit objevovat to, co od nás chce Pán, a jak na to můžeme odpovídat, znamená vydávat se na cestu růstu ve svém vlastním povolání, na cestu pravé radosti. Ježíšova slova určená matce Jakuba a Jana a potom všem učedníkům ukazují, jak se vyhýbat závisti, ambicím, lichocením a pokušením, která neustále číhají i mezi námi křesťany. Požadavek radit, napomínat a učit nás nemá vést k pocitu nadřazenosti ve vztahu k druhým, ale především nás zavazuje, abychom šli do sebe a ověřovali si, zda jsme koherentní vzhledem k tomu, co žádáme od druhých. Nezapomínejme na Ježíšova slova: „Jak to, že vidíš třísku v oku svého bratra, ale trám ve vlastním oku nepozoruješ?“ (Lk 6,41). Duch svatý ať nám pomáhá, abychom byli trpěliví ve snášení druhých a pokorní a jednoduší, když udílíme rady.

Římský biskup: Krev mučedníků je semenem jednoty křesťanů

Vatikán. Římský biskup dnes přijal na audienci Jeho svatost Mar Gewagrise III., katolíkose-patriarchu Asyrské církve Východu. Přibližně 400 tisíc věřících této starobylé církve žije převážně v Iránu, ale také v Iráku, Sýrii, Turecku a Spojených státech amerických, kde od roku 1935 také sídlí její patriarcha. Kromě oficiálních promluv a osobního rozhovoru byla součástí setkání také společná modlitba v kapli *Redemptoris Mater* Apoštolského paláce. Právě k tomuto momentu odkázal ve své promluvě římský biskup, který v úvodu pozdravil vzácné hosty slovy apoštola Pavla: „Milost vám a pokoj od Boha, našeho Otce, a od Pána Ježíše Krista“ (*Rím 1,7*).

„Tímto setkáním a modlitbou, kterou dnes společně pozvedneme k Pánu, prosíme právě o dar pokoje. Jsme totiž konsternováni tím, co se nadále děje na Blízkém východě, zejména v Iráku a Sýrii. Stovky tisíc nevinných dětí, žen a mužů jsou tam vystaveny strašnému násilí krvavých konfliktů, které nic nemůže ospravedlnit či zdůvodnit. Naši křesťanští bratři a sestry, jakož i různé náboženské a etnické menšiny jsou tam bohužel nuceni denně strádat v těžkých zkouškách.“

František zdůraznil, že tito bratři a sestry jsou nám vzorem a povzbuzují nás, abychom za každých okolností zůstávali s Pánem, objímali Jeho kříž a svěřovali se Jeho lásce.

„Ukazují nám, že jádrem naší víry je stálá přítomnost Ježíše, který nás vybízí, abychom i uprostřed protivenství neochabovali a žili Jeho poselstvím lásky, smíření a odpuštění. Toto se učíme od mučedníků a od těch, kdo i dnes za cenu života zůstávají věrni Pánu v dobrém i ve zlém (srov. Řím 12,21). Jsme vděčni těmto našim bratřím, kteří jsou nám oporou v následování Ježíše, aby bylo zničeno nepřátelství. Jako Kristova krev prolitá z lásky smiřuje a sjednocuje a dává růst církvi, tak je krev mučedníků semenem jednoty křesťanů. Volá nás, abychom se s bratrskou láskou zasazovali o společenství.“

Papež potom připomněl postavu předchůdce nynějšího patriarchy Mar Dinkha IV., se kterým se sešel před dvěma roky v Římě a který se svatým Janem Pavlem II. podepsal Kristologickou deklaraci o společném vyznávání téže víry v tajemství Vtělení. Vyjádřil také hluboké přesvědčení, že pokračující práce dvoustranné teologické komise katolické církve a Asyrské církve Východu přinese brzo další plody, „abychom mohli slavit Pánovu oběť u stejného oltáře na znamení plného společenství,“ řekl mimo jiné římský biskup František ve svojí promluvě ke katolíkovi-patriarchovi Asyrské církve Východu, Mar Gewagrisoni III.

Petrův nástupce: Předpoklad neutrality peněz působí, že lidem vládnou a nikoli slouží

Vatikán. „Vedoucí podniků jako hybná síla ekonomické a sociální inkluze,“ tak zní téma dvoudenního mezinárodního sympósia, které ve Vatikánu organizuje Papežská rada *Iustitia et Pax* ve spolupráci s Mezinárodní konferencí sdružení křesťanských podnikatelů (UNIAPAC). 500 reprezentantů těchto asociací ze 40 zemí světa zasedá v Malé synodní aule.

Dnes před polednem je přijal papež František a pronesl k nim obsáhlou a zásadní řeč, v níž se zastavil nad třemi „riziky podnikání“, totiž nad správným užíváním peněz, poctivostí a bratrstvím.

Petrův nástupce připomněl nejprve učení svých předchůdců: Lva XIII., který v počátcích sociálního učení církve, upozorňoval na rozdělení občanů do dvou tříd, mezi nimiž „zeje nesmírná propast“ (*Rerum novarum*, 35), Pia XI., který konstatoval růst „mezinárodního finančního imperialismu“ (*Quadragesimo anno*, 109), Pavla VI. s jeho varováním před novou formou ekonomické diktatury, k níž by mohla vést přílišná koncentrace prostředků a moci (srov. *Octogesima adveniens*, 44) a nakonec Jana Pavla II., který upozornil na to, že vzdá-li se stát svého úkolu „hájit společné statky“, dochází ke „zbožštění« trhu“ (*Centesimus annus*, 40). A potom formuloval klíčový princip:

„Peníze mají sloužit, nikoli vládnout. Peníze jsou pouze technickým nástrojem zprostředkování, porovnání hodnot a práv, naplňování závazků a spoření. Tak jako veškerá technika, peníze nemají neutrální hodnotu, neboť nabývají hodnoty podle účelu a okolností, v nichž se užívají. Pokud se konstatuje neutralita peněz, začíná se podléhat jejich moci. Podniky nemají existovat kvůli vydělávání peněz, jakkoliv peníze slouží k zajištění jejich provozu. Podniky existují, aby sloužily. Proto je naléhavě potřebné, aby se sociální citění vrátilo do finančních a bankovních aktivit a aby se v tom projevila větší inteligence a invence podnikatelů.“

František vysvětlil, že je třeba vzít na sebe riziko komplikací a rezignovat na některé ekonomické jistoty. Mluvil o nutnosti dostupných půjček. Finanční logika trhu říká, že půjčka je dostupnější pro ty, kdo mají více prostředků a naopak, takže chudí lidé se ocitají v rukou bezskrupulózních lichvářů. Totéž se děje na mezinárodní úrovni vůči chudým zemím, zdůraznil papež a dodal, že jednou z velkých výzev pro podnikatelský sektor a ekonomy je právě zajištění dostupnosti půjček, které mohou být spláceny za spravedlivých a přijatelných podmínek.

Druhým rizikem, které na sebe mají brát podnikatelé, je riziko poctivosti, pokračoval František a zastavil se u korupce jako nejhorší sociální pohromy:

„Korupce je lež, která hledá osobní či skupinový prospěch předstírajíc, že slouží společnosti. Korupce ničí sociální tkáň předstírajíc, že plní zákon. Je to zákon džungle maskovaný zdánlivou sociální racionálností. Je to podvod a sdírání těch nejslabších nebo méně informovaných. Je to ten nejneodpuštělnější egoismus, skrývající se za zdánlivou velkorysostí. Korupci plodí adorace peněz, která se obrací proti zkorumpovanému, jenž je sám vězněm této adorace. Korupce je podváděním demokracie a otevírá brány dalším strašlivým zlům, jako jsou drogy, prostituce a obchod s lidmi, otroctví, obchod s lidskými orgány, obchod se zbraněmi a další. Korumpováním se dotyčný stává stoupencem ďábla, otce lži.“

František zdůraznil citací z nedávného setkání s alternativními hnutími (5. listopadu 2016), že „korupce není výlučnou neřestí politiky“ a její vymýcení je jednou z nezbytných podmínek sociálního pokroku. Varoval také před zdánlivě nevinnou korupcí, pod záminkou zajištění jistých výhod, protože – jak dodal – každá aktivní či pasivní korupce je počátkem adorování bůžka peněz. Posledním „rizikem“, o němž František mluvil ke křesťanským podnikatelům, je bratrství, jehož výrazem je – podle Benedikta XVI. – „princip nezištnosti“ (*Caritas in veritate*, 34).

„Podnikatelská aktivita má vždy obsahovat prvek nezištnosti. Spravedlivé vztahy mezi vedoucími a zaměstnanci musí být respektovány a vyžadovány na obou stranách, avšak podnik je zároveň pracovní komunitou, v níž si všichni zaslouží úctu a bratrské ocenění ze strany nadřízených, kolegů a podřízených. Úcta k druhému jako k bratru se má vztahovat také na místní komunitu, v níž podnik fyzicky existuje, a v jistém smyslu také na všechny právní a ekonomické vztahy podniku, které se mají odehrávat a rozvíjet v prostředí úcty a bratrství.“

Papež zmínil příklady solidárních aktivit ve prospěch nejpotřebnějších a vybídl, aby nešlo pouze o příležitostné akce sloužící k utišení svědomí nebo pro reklamu, ale o obvyklý postup. V této souvislosti se zastavil u problému současné migrační vlny a dodal:

„Svatý stolec a místní církve vyvíjejí mimořádné úsilí při řešení příčin této situace, hledají mírová řešení v regionech a zemích, kde se válčí, podporují ducha vstřícnosti. Ne vždy však lze dosáhnout toho, oč se usiluje. Obracím se proto s prosbou o pomoc také na vás. Na jedné straně jde o to, přesvědčit vládcy, aby rezignovali na válečné aktivity všeho druhu. Jak se říká v obchodním prostředí »špatná« dohoda je vždy lepší než »dobrá« hádka. Spolupracujte na vytváření důstojných stabilních a hojných pracovních příležitostí jak na místech původu tak na cílových místech, a to jak pro místní obyvatelstvo, tak pro přistěhovalce, aby se imigrace stávala významným faktorem rozvoje.“

František zmínil, že mnozí přítomní sami pocházejí z rodin přistěhovalců a vybídl je, aby si zachovali křesťanského ducha, vstřícnost a přejícnost, a zároveň projevili podnikatelského génia. V této souvislosti pak zmínil argentinského podnikatele Enrique 'a Shawa, jehož beatifikační proces zahájil, když konal biskupskou službu v Buenos Aires.

Papež: Ježíš pláče nejenom nad Jeruzalémem, ale nad námi všemi

Vatikán. „Bláznivá“ láska Boha k Jeho lidu a naše nevěrnost - o těchto dvou pólech vztahu kázal papež při dnešní ranní mši v kapli Domu sv. Marty. O dramatu Ježíšova pláče nad Jeruzalémem, který nepoznal čas, kdy mu Bůh nabídl svou přízeň.

Právě tato epizoda z dnešního evangelia (Lk 19,41-44) byla papeži podnětem k dnešní homilii. „Ježíš pláče, protože si připomíná dějiny svého lidu – konstatoval Petrův nástupce. Na jedné straně bezmezná láska a na druhé sobectví, nedůvěřivost, nevěrnost a idolatrie lidu jako odpověď. Boží láska k lidu je bláznivá, řekl dále. Zní to jako rouhání, ale není tomu tak. Ježíš totiž připomíná proroky Ozeáše a Jeremiáše vyjadřující lásku Boha k Izraeli. Ježíš zaplakal, protože lid »nepoznal čas, kdy mu Bůh nabídl svoji přízeň«.

„To působí srdci Ježíše Krista bolest. Tyto dějiny nevěrností a zneuznání Boží něhy a lásky. Zamilovaný Bůh tě hledá a usiluje o tvoje štěstí. Ježíš tehdy zahlédl, co jej čekalo jakožto Syna. A plakal, protože tento lid nepoznal čas, kdy mu Bůh nabídl svou přízeň. Toto drama není jen historická záležitost a neskončilo u Ježíše. Je to drama všech dní. Je to také moje drama a každý z nás si může říci: Poznal jsem čas, kdy se mi dostalo přízně? Dostává se mi od Boha navštívení?“

Papež pak připomněl předvčerejší liturgii, která odrážela tři momenty Božího navštívení: napomenutí, navázání rozmluvy a pozvání do domu. Když chce Bůh napomenout, vyzve ke změně. Když s námi chce mluvit, klepe na dveře a volá. A Zacheovi, kterého chce navštívit, říká, aby sestoupil. „Zpytujeme svědomí – vyzval papež – ptejme se, zda nasloucháme Ježíšovým slovům, když klepe na moje dveře a říká »naprav se«. Každý je vystaven nebezpečí.

„Každý z nás může upadnout do stejného hříchu jako izraelský lid, do téhož hříchu jako Jeruzalém, totiž nepoznat čas, kdy nám Bůh nabídl svou přízeň. A Pán nám prokazuje přízeň denně, každý den klepe na naše dveře. Musíme se to učit rozpoznávat, abychom neskončili v téže bolestné situaci, o které mluví Pán:» Čím více jsem tě miloval, čím více jsem tě volal, tím více jsi se ode mne vzdaloval.« My si však říkáme: »Já jsem v bezpečí, dělám si své. Chodím na mši, mám jistotu.« Zpytuješ denně svoje svědomí v této věci? Nabídl ti dnes Pán svou přízeň? Vnímá jsem nějaké pozvání, nějakou inspiraci k těsnějšímu následování, k prokázání nějakého skutku lásky, k trochu větší modlitbě? Je spousta věcí, ke kterým nás Pán denně vybízí, aby se s námi setkal.“

Rozhodující je rozpoznat Ježíšovo navštívení a otevřít se lásce, pokračoval papež.

„Ježíš pláče nejenom nad Jeruzalémem, ale nad námi všemi. A dává svůj život, abychom poznali Jeho přízeň, jeho navštívení. Svatý Augustin používal jeden silný výraz: »Obávám, že nerozpoznám Ježíše, až půjde kolem« (Serm., 88,14.13). Nebudeš-li střežit svoje srdce, nikdy nepoznáš, zda tě Ježíš navštívil či ne. Pán ať nám všem daruje milost rozpoznat čas svého navštívení, abychom Ježíšovi otevřeli dveře a naše srdce se rozšířilo a sloužilo Pánu Ježíši láskou.“

Nuncius z Damašku: na svých podrážkách přináším k Petrovu hrobu nevinnou krev

Sýrie. Zastavte násilí a přestaňte vraždit, nebombardujte lidské naděje, tak zní apel apoštolského nuncia v Damašku, arcibiskupa Maria Zenariho, který v sobotu dostane kardinálský biret. Na neděli Krista Krále se pak na Svatopetrském náměstí zúčastní slavnostního ukončení Svatého roku. O obou těchto událostech a o syrské válce hovořil **arcibiskup Zenari** pro mikrofony Vatikánského rozhlasu:

„Kardinálský purpur symbolizuje krev, totiž připravenost dát krev za věrnost Kristu a obranu církve. Jakmile jsem se dozvěděl o papežově rozhodnutí, pomyslel jsem na Sýrii, tento purpur nese krev mnoha lidí a zejména dětí. A tedy ponesu všechny tyto lidi a jejich utrpení s sebou v

sobotu a pak v neděli na Náměstí sv. Petra... Už osm let se vracím ze Sýrie k hrobu sv. Petra. Oblékám se vždy podle toho, jak to příležitost vyžaduje, ale беру si vždy boty, ve kterých běžně chodím v Damašku, protože – říkám si – zcela jistě na nich ulpěly částečky nevinné krve. Vzpomínám například na dva bratry – čtyři a devět let – kteří na balkóně čekali na svou maminku a zasáhla je raketa. Na místě zemřeli. Podrážky mých bot jistě nesou částečky této krve. Nebo před měsícem, když jsem byl v Aleppu, volali mi z domu jedné řeholní kongregace, který byl zasažen. Vstoupili jsme spolu s místním biskupem do sálu zkropeného krví, protože náboj zasáhl jednu stařenku. Když tedy přicházím ke Svatému Petru, беру si boty, které běžně nosím, abych přinášel toto utrpení a tuto krev k hrobu sv. Petra. A někdy se mi zdá, jakoby sv. Petr říkal: „Milý nuncie, co mi tu přicházíš rozsévat k mému hrobu“ a já odpovídám: „Sv. Petře, to je krev našich křesťanů, lidí, které jsi znal. Učiň něco, pro tyto nebohé lidi...“.

V neděli se uzavře Svatý rok milosrdenství. Co znamená v kontextu toho, co jste právě popsal?

„Myslím, že v Sýrii není vůbec možné mluvit o ukončení Roku milosrdenství. Právě v Sýrii vidím místo, kde jsou skutky tělesného i duchovního milosrdenství potřebné, kam se podíváte: třináct a půl milionu lidí, kteří potřebují pomoc z celkem 23 milionů obyvatel, které měla země před začátkem konfliktu, z toho pět milionů lidí v oblastech, kam je obtížné doručit humanitární pomoc, protože jsou na frontě, další tisíce lidí v obležení, někteří mluví až o dvou milionech zraněných, mezi nimiž je mnoho invalidů. Mluví se o čtyřech a půl milionu uprchlíků. K tomu je třeba připočítat dalších asi sedm milionů interních vysídlelců, kteří byli často nuceni stěhovat se vícekrát. Dát najíst těmto třinácti milionům lidí, zajistit jim přístup k vodě, v situaci, kdy mnoho rozvodů je zničených a šíří se nemoci, protože schází pitná voda. Pečovat o nemocné. Pohřbívat mrtvé: v Evropě zavoláte pohřební službu, ale v Sýrii jsou lidé, kněží, kteří riskovali život, když před očima ostřelovačů odnášeli mrtvá těla. A mrtvých je 400 tisíc... Dále odpouštět urážky: škody, které jsou vidět navenek jsou nesmírné, ale ještě větší jsou ty, které nejsou zjevné. Jsou to bomby, které vstoupily do duše a srdce mnoha mladých, mnoha dětí, které byly svědky tohoto násilí. Během několika let je možné rekonstruovat domy a infrastrukturu, ale jak napravit srdce a duše dětí, které nesou tak hluboké rány? Tato obnova ducha bude úkolem všech náboženství, která jsou v Sýrii zastoupena.“

Na mezinárodní scéně dochází nyní ke změně s novým prezidentem Spojených států amerických. Donald Trump nastoupí do úřadu 20. ledna. Už nyní se mluví o jiných vztazích s Ruskem a se syrským prezidentem Assadem. Co se podle vás rýsuje v nejbližší budoucnosti?

„Těžko předvídat... Jak se říká „Wait and see“ (Počkej a uvidíš). Doufejme... Sledoval jsem tento konflikt, který se během šesti let vyvíjel bohužel stále k horšímu. Vždycky je ale možné nastoupit novou cestu, vydat se jiným směrem. Chtěl bych nicméně připomenout jednu věc, která se příliš nezmiňuje. Uprostřed tohoto velmi špatného vývoje totiž došlo k jedné věci, kterou lze považovat téměř za zázrak. V září 2013 vyhlásil papež František modlitby a půst za Sýrii. S pomocí modliteb a ve snaze probudit svědomí na celém světě došlo v následujících týdnech k likvidaci velkého skladu chemických zbraní. V tomto případě za souhlasu Spojených států i Ruska. Samozřejmě, že k tomu došlo ještě před krymskou a ukrajinskou krizí. Nicméně celý svět se skutečně modlil a postil, a díky souhlasu ze strany obou velmocí bylo možné odstranit tento velký problém. To byla tedy velmi pozitivní věc, která by se mohla znovu opakovat.“

Papež mnohokrát opakoval, že je hanebné užívat náboženství k rozpoutávání válek a k útlaku lidí. Co podle vás mohou dělat náboženství v syrském kontextu?

„V Sýrii tvoří většinu muslimové. Jde o umírněný islám a doposud tu dobře fungovalo soužití mezi různými etnicko-náboženskými skupinami. Samozřejmě během pěti a půl roku války byla tato mozaika poškozena, ale věřím, že při dobré vůli ji lze vyspravit. A mám zato, že v tomto umírněném islámu jsou extrémistické frakce zapovězeny. Umírněný islám za podpory křesťanů může čelit hrozbě zneužívání náboženství k vraždění.“

Na co tedy chcete prostřednictvím Vatikánského rádia apelovat?

„Můj apel je stejný, jaký opakuje papež: zastavete násilí, otevřete cesty pro humanitární pomoc, nevrážděte... Nebombardujete naději!“

Ziřtnost je modloslužebnictvím, učil dnes papež František

Vatikán. Kéž nám Pán dává milost křesťanské chudoby, protože lidé neprominou knězi, který lne k penězům, kázal dnes papež František v Domě sv. Marty. Při ranní mši svaté s ním koncelebrovali sekretáři apoštolských nunciů, kteří do Říma přijeli na jubilejní pouť, organizovanou státním sekretariátem Svatého stolce.

V dnešním evangeliu (Lk 19,45-48) Ježíš vyhání z chrámu prodavače, kteří z domu modlitby udělali lupičské doupě. Pán nás tu vede k pochopení toho, kde zasévá antikrist, nepřítel, ničitel Jeho království, vysvětlovat papež. Touto zlou setbou je lpění na majetku. Srdce lnuce k penězům je srdcem modloslužebníka. Ježíš říká, že nelze sloužit dvěma pánům, Bohu a mamonu. Bohatství je protikladem Pána, zdůraznil papež. Máme však možnost volby:

"Volit si Pána, který je Bohem, Pánův dům, který je domem modlitby, setkání s Pánem, Bohem lásky. Pán – mamon vstupuje do Božího domu, snaží se o to neustále. Prodavači v chrámu, kteří měnili peníze anebo prodávali různé předměty, si totiž pronajímali svá místa od kněží. A kněžím z nich plynul nájem. Mamon je pán, který může zničit náš život a dovést jej ke špatnému konci, bez štěstí a radosti ze služby pravému Pánu, který jediný je s to dávat opravdovou radost."

Stojíme tu před osobní volbou, pokračoval Svatý otec a ptal se: Jak se stavíte k penězům? Lpíte na majetku?

"Boží lid má vyvinutý smysl pro přijetí a svatořečení kněze, stejně jako pro jeho odsouzení – lid Boží totiž dokáže odsoudit. Promíjí kněžím mnohé slabosti a hříchy, ale dvojitě odpustit nemůže – lpění na penězích a zlé nakládání s lidmi. Nemůže spolknout, když kněz špatně jedná s lidmi a když lne k penězům. Jiné záležitosti, slabosti a hříchy lidu sice vadí, ale snaží se je ospravedlnit tím, že kněz je přece ubohý člověk, který žije tak sám. Boží lid v těchto případech nesoudí tak silně a bezvýhradně, protože dokáže pochopit. Nechápe ale postavení majetného pána, které z kněze činí majitele firmy, anebo knížete a stále výš a výš..."

Papež v této souvislosti připomenul „terafim“ , malé domácí modly, které uschovala Ráchel, Jakubova manželka.

"Jak smutný je pohled na kněze, který dojde na konec života, je v agonii, kómatu, a kolem něj se jako supi snášejí synovci a neteře, aby zjistili, co vyzískají. Dopřejte dnes Pánu toto potěšení – opravdu hluboké zpytování svědomí. Ptejte se: Pane, jsi můj Pán, anebo – jako u Ráchel – je jím onen bůžek terafim, modla majetku? A buďte odvážní, stateční. Podstupte volbu. Volbu přiměřeného majetku i úspor, jak je tomu u poctivého pracovníka. Ziřtnost je však modloslužebnictvím a není povolena. Kéž nám Pán všem dává milost křesťanské chudoby."

Ať nám Pán dává milost žít v chudobě dělníků, kteří pracují, vydělávají spravedlivou odměnu a nehledají více, zněla prosba, kterou papež František uzavřel dnešní kázání v Domě svaté Marty.